

allervanskeligste Børn, han faar med at gøre, Børn, der sikkert i visse Tilfælde maa tages haardt og alvorligt, for at der skal kunne opnaas noget Resultat.

Men efter at have gjort disse Indrømmelser maa jeg paa den anden Side bestemt udtale, at det forekommer mig, at baade de fremkomne Vidneforklaringer og mest af alt Hr. Mortensens egne Udtalelser om sine Opdragelsesprincipper og om den Maade, hvorpaa han udfører sin Gerning, for mig klart have vist, at Manden er meget lidt egnet til den ansvarsfulde og vigtige Gerning, han har at udføre paa Flakkebjerg. Denne Gerning er altid meget ansvarsfuld. Man tager Børnene bort fra deres naturlige Omgivelser, sætter dem ind paa en saadan Anstalt og giver dem i Virkeligheden fuldstændig Anstaltens Styrelse i Vold. Den bliver dobbelt ansvarsfuld efter den Lov, vi have vedtaget om forsømte Børn, hvorefter det nu er blevet saaledes, at Børnene under visse Omstændigheder mod deres Forældres Villie kunne sendes til Opdragelse paa en saadan Anstalt. Det bliver da et ganske uafviseligt Krav, for at den meget nyttige og gode Samfundsvirksomhed, som er bleven sat i Gang gennem Loven om forsømte Børn, kan vinde den fornødne Tillid hos Befolkningen i Almindelighed, og ganske særlig hos de Befolkningslag, hvem den aller hyppigst og aller egentligst kommer til at angaa, at de anerkendte Opdragelsesanstalter, til hvilke saadanne Børn, selv mod deres Forældres Villie, kunne henvises, nyde almindelig Tillid, og jeg tror ikke, at den, der har gjort sig bekendt med Hr. Mortensens Udtalelser om sine Opdragelsesprincipper, kan sige, at han er berettiget til at nyde Tillid paa den Plads, hvor han staar. Jeg skal særlig fremhæve visse Ting, som for mig ere de afgørende i saa Henseende.

For det første skildrer han selv de meget strenge Straffe, han anvender overfor Børnene, hvorledes han straffer dem med Ris og Tamp. Naa ja, saadanne Straffe maa maaske til i visse Tilfælde, men det gør jo et ganske ejendommeligt Indtryk at se, at han anser det for noget ganske normalt, at han, naar han straffer dem med Ris, slaar dem til Blods. Han skildrer det ikke som noget, der kan hænde ved et Ulykkestilfælde, om jeg saa maa sige, men som noget, der er ganske normalt. Han siger: Naar jeg slaar Børnene med et Ris, kommer der jo i Regelen noget Blod. Men en Opdrager, som har det Princip — lad det være for aldrig saa

slemme Forseelser — at slaas Børnene til Blods, saaledes at det er det normale, han har en Opfattelse af sin Stilling og af Straffemidlers Berettigelse, som aldeles ikke passer med Nutidens Forestillinger.

Et andet og endnu alvorligere Tegn paa, at han ikke har den rette Opfattelse af sin Stilling, er dette, at som ganske regelmæssigt Led i Straffene for Børnene paa Flakkebjerg indgaar Arrester, som kunne være Dage, en Uge, ja, endogsaa flere Uger, hvor Børnene berøves deres Klæder og indespærres, og undertiden under denne Indespærring ogsaa faa legemlig Straf, men i alt Fald indespærres uden stadigt Tilsyn i adskillige Dage ad Gangen. Nu forekommer det mig aldeles øjensynligt, at netop for Børn, der maaske mange Gange ere af Naturen degenererede og have faaet daarlige Paavirkning i deres tidligere Aar, ville den Slags langvarige Indespærringsstraffe være absolut forkastelige og fordærvelige og i overordentlig mange Tilfælde fremme abnorme Anlæg i kønslig og anden Henseende, som det netop skulde være en Opdragelsesanstalts Opgave at modvirke.

Dernæst er der en Ting, som forekommer mig at fremgaa af de afgivne Forklaringer, selv om man vil se paa dem uden forud fattet Mening og med de mildeste Øjne, nemlig at Hr. Mortensen har et ualmindelig hidsigt Gemyt. Selv de Børn eller forhenværende Elever, der se paa ham med en vis Velvillie, have det Indtryk, at han er overordentlig hidsig, og at Hidsigheden løber af med ham, saaledes at han, naar han er begyndt at straffe, kommer i Affekt, og at Slagene saa falde haardere og hyppigere, end han oprindeligt havde ment det. Det er godtgjort ved Forhørene, at disse Straffe eksekveres, naar han kommer hjem fra selskabelige Sammenkomster o. lign. Jeg skal ikke i den Henseende udkaste nogen Formodning om noget som helst andet end det, som umiddelbart fremgaa af Forhørene, men det er givet, at han i flere Tilfælde har uddelt disse Straffe sent, naar han er kommen hjem fra saadanne Sammenkomster. Børnene have i alt Fald faaet Indtryk af, at han ikke har været i Besiddelse af den fornødne Sindsligevægt, og at han, som sagt, har straffet i Hidsighed og langt haardere, end det sikkert har været hans Hensigt.

Men, for at resumere, mener jeg, at den, der anvender navnlig disse langvarige Indespærringsstraffe, den, der anser det for nødvendigt normalt at straffe for